

СТЕНОГРАФСКИ ДНЕВНИЦИ

НА

XXIII-ТО ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

I РЕДОВНА СЕСИЯ

Брой 23

София, четвъртък, 17 декемврий

1931 г.

24. заседание

Срѣда, 16 декемврий 1931 година.

(Открито отъ подпредседателя Н. Шоповъ въ 16 ч. 50 м.)

СЪДЪРЖАНИЕ:

	Стр.		Стр.
Отпуски, разрешени на народни представители . . .	437	5) отъ народния представител д-ръ Георги Димитровъ къмъ министра на народното просвѣщение — за сжщото. (Съобщение)	438
Заявление отъ народния представител Крумъ Кършовски до председателството, съ което моли да не се счита изключенъ при изключване присъстващитъ народни представители отъ работническата парламентарна група на 27 ноемврий т. г., понеже е отсъствувалъ при инцидента. (Прието)	438	6) отъ народния представител д-ръ Никола Думановъ къмъ министра на вътрешнитъ работи и народното здраве относно незаконното назначаване на тричленна комисия въ гр. Плевенъ. (Съобщение)	438
Питания:		Случка. Напушане за 5 минути заседанието отъ народнитъ представители отъ работническата парламентарна група по поводъ станалитъ днесъ инциденти съ студентитъ	443
1) отъ народния представител д-ръ Иванъ Бешковъ къмъ министра на вътрешнитъ работи и народното здраве относно станалитъ днесъ инциденти предъ Университета и черквата „Св. Недѣля“ по поводъ четенето лекции отъ Александъръ Цанковъ. (Съобщение)	438	Законопроекти:	
2) отъ народния представител Жеко Маджаровъ къмъ сжщия министъръ за сжщото. (Съобщение)	438	1) за измѣнение и допълнение закона за акцизитъ и патентовия сборъ върху питиетата и на закона за облагане материалитъ, отъ които се вари ракия. (Второ четене — продължение докладването и приемане)	439
3) отъ народния представител Георги Черноокъ къмъ министритъ на вътрешнитъ работи и народното здраве и на народното просвѣщение — за сжщото. (Съобщение)	438	2) за отпускане народна пенсия на семейството на починалия бившъ министъръ Кирилъ Павловъ, отъ с. Александрово, Ловчанско. (Първо четене)	444
4) отъ народнитъ представители Христо Трайковъ и Русенъ Атанасовъ до министритъ на вътрешнитъ работи и народното здраве и на народното просвѣщение — за сжщото. (Съобщение)	438	Дневенъ редъ за следващото заседание	444

Председателстващъ Н. Шоповъ: (Звъни) Обявявамъ заседанието за открито. Присъствуватъ нуждното число народни представители. Заседанието е законно.

(Отъ заседанието отсъствуватъ следнитъ г. г. народни представители: Аневъ Василь, Бошнаковъ Тодоръ, Бояджиевъ Стефанъ, Василевъ Григоръ, Василевъ Ради, Василевъ Славейко, Ганевъ Георги, Данаиловъ Георги, Даневъ д-ръ Стоянъ, Джабарски Стоянъ, Дичевъ Петко, Доброволски Стефанъ, Домузчиевъ Василь, Дочевъ Момчо, Желябовъ Жеко, Запряновъ Петко, Ивановъ Андрей, Икономовъ Андрей, Казанаклиевъ Георги, Калфовъ Христо, Качаковъ Йорданъ, Кемилевъ Никола, Кировъ Стаматъ, Константиновъ Тома, Костадиновъ Костадинъ, Кулевъ д-ръ Тодоръ, Кънчевъ Теодоси, Ляпчевъ Андрей, Мариновъ Василь, Маринчевъ Георги, Митковъ Сеферинъ, Молловъ Владимиръ, Молловъ Янаки, Найденовъ Никола, Орозовъ Александъръ, Пулевъ Стамо, Пждаревъ Никола, Родевъ Христо, Русевъ Иванъ, Сапунджиевъ Никола, Свиначовъ Добри, Станковъ Владимиръ, Статевъ Христо, Стойковъ Апостолъ, Такевъ д-ръ Владимиръ, Та-

хировъ Хафузъ Юсеинъ, Ташевъ Димо, п. Христовъ Георги, Христовъ Димитъръ, Христовъ Трайко, Цанковъ Александъръ и Цанковъ Иванъ)

Съобщавамъ на Събранието, че бюрото е разрешило отпускъ на следнитъ народни представители:

На г. Милю Милевъ — 1 день;
На г. Тодоръ Бошнаковъ — 3 дни;
На г. Георги Стояновъ — 3 дни;
На г. Никола Сапунджиевъ — 3 дни;
На г. Петко Запряновъ — 4 дни;
На г. Александъръ Орозовъ — 2 дена и
На г. Тома Константиновъ — 1 день.

Народниятъ представител г. Добри Свиначовъ, който се е ползувалъ досега съ 21 дни отпускъ, моли да му се разрешатъ още 10 дни отпускъ по болестъ. Прилага и медицинско свидетелство.

Които г. г. народни представители сж съгласни да се разреши 10-дневенъ отпускъ на народния представител г. Добри Свиначовъ, по болестъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител г. Трайко Христовъ иска да му се разреши по болестъ още двумесеченъ отпускъ. Представилъ е медицинско свидетелство отъ Искрецкия санаториумъ.

Които г. г. народни представители сж съгласни да се разреши два месеца отпускъ на народния представител г. Трайко Христовъ, по болестъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител г. Крумъ Ив. Кършовски съ заявление съобщава, че на 27 ноемврий тая година, когато бѣха изключени г. г. народнитѣ представители отъ работническата парламентарна група, присѣдстващи въ заседанието на станалия инцидентъ, той е отсъствувалъ.

Отъ провѣрката, която направи квесторътъ г. Гашевски, оказа се, че действително народниятъ представител Крумъ Ив. Кършовски, макаръ че се е разписалъ въ присѣдствената книга, не е присѣдствувалъ, когато се е създала причината за изключването на присѣдстващитѣ въ заседанието народни представители отъ работническата парламентарна група. По тия съображения бюрото на Камарата моли народнитѣ представители да приематъ, че народниятъ представител г. Крумъ Ив. Кършовски не е вписанъ въ списъка на изключенитѣ депутати на 27 ноемврий т. г. (Оживление)

И. Симеоновъ (д): Амнистия, де!

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Нѣма амнистия.

Моля, който отъ г. г. народнитѣ представители е съгласенъ съ това тълкуване на положението на народния представител г. Крумъ Ив. Кършовски, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Постѣпили сж питання отъ плѣвненския народенъ представител г. д-ръ Иванъ Бешковъ и отъ софийския народенъ представител г. Жеко Маджаровъ до г. министра на вътрешнитѣ работи и народното здраве — съобщавамъ и двѣтѣ питання заедно, защото сж съ почти едно и сѣщо съдържание — относно развитиѣ се събития днесъ предъ Университета и предъ „св. Недѣля“. Тѣ питатъ: по чие нареждане сж допустнати да пристѣпять прага на Университета стражари и детективи и какви мѣрки сж взети, за да се предотвратятъ по-нататѣшнитѣ събития отъ рода на днешнитѣ въ Университета и какви мѣрки ще се взематъ спрямо провинилитѣ се подведомствени органи на г. министра на вътрешнитѣ работи и народното здраве? Тия две питання ще бждатъ изпратени на г. министра, за да отговори.

Постѣпило е питане отъ кърджалийския народенъ представител г. Георги Чернооковъ до г. г. министритѣ на вътрешнитѣ работи и народното здраве и на народното просвѣщение, което е въ свръзка съ събитията, станали днесъ. Той пита какви мѣрки мислятъ да взематъ: за да се запази неприкосновеността на членоветѣ на Народното събрание и свободата на мненията имъ, както повелява чл. 2 глава XXIV на конституцията; да се запази академическата свобода на единствения български Университетъ и да се гарантира въобще вътрешниятъ редъ и спокойствие въ Университета отъ провокации и изстѣпления.

Това питане сѣщо ще се изпрати на г. г. министритѣ, за да отговорятъ.

Въ връзка съ днешнитѣ събития е направено сѣщо едно питане отъ народнитѣ представители отъ работническата парламентарна група г. Христо Трайковъ и Рушенъ Атанасовъ до г. г. министритѣ на вътрешнитѣ работи и народното здраве и на народното просвѣщение, съ което, като съобщаватъ за станалитѣ събития днесъ въ Университета, питатъ: съ какви аргументи ще оправдаятъ тия произволи, които се извършиха днесъ заради единъ Цанковъ и докога ще продължава всичко това?

И това питане сѣщо ще бжде изпратено на съответнитѣ министри, за да отговорятъ.

Постѣпило е питане отъ плѣвненския народенъ представител г. д-ръ Никола Думановъ до г. г. министра на вътрешнитѣ работи и народното здраве, относно известни произволи, станали въ Плѣвнѣ. Той пита г. министра: не смѣта ли да възстанови на властъ тричленната комисия, назначена отъ Плѣвненската окръжна постоянна комисиия, и да отстрани незаконната тричленна комисиия, назначена отъ предшественика му, сега министъръ-председателъ? Сѣщо така пита: не се ли счита злопоставенъ, като е оставилъ незаконната тричленна комисиия да го заблуди, че не е опредѣлила избирателнитѣ секции, за да отложи изборитѣ на Плѣвненския общински съветъ?

И това питане ще бжде изпратено на г. министра, за да отговори.

А. Неновъ (раб): Г. председателю! Искамъ да направя единъ кратъкъ протестъ.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Не може. Не Ви позволявамъ. Нѣмате думата!

А. Неновъ (раб): Г. председателю! Съгласно вашия правилникъ, азъ имамъ право да направя протестъ. (Тропане по банкитѣ отъ земледѣлцитѣ)

Х. Чолаковъ, С. Омарчевски и други земледѣлци: Извадете си рѣцетѣ отъ джоба!

А. Неновъ (раб): Азъ, искамъ думата, съгласно вашия правилникъ.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Нѣмате думата!

А. Неновъ (раб): Преди дневния редъ азъ имамъ право да направя протестъ. (Тропаня по банкитѣ отъ земледѣлцитѣ)

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Нѣмате думата.

А. Неновъ (раб): Отъ два месеца въ нашия Университетъ въ София се разиграватъ събития, . . .

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Г. Неновъ! Нѣмате думата!

А. Неновъ (раб): . . . поради това, че е допустнатъ единъ професоръ-крѣволокъ, Александъръ Цанковъ, който провокира цѣлото народно студентство . . .

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Г. Неновъ! Нѣмате думата!

С. Мошановъ (д. ст): Г. председателю! Вие преди нѣколко дни изключихте народни представители отъ нашата група, заради това, че искаха да прочетатъ протестъ.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: (Звъни) Г. Неновъ! Отнемамъ Ви думата.

Моля г. г. квесторитѣ да изпълнятъ дълга си. (Квесторътъ И. Драгойски отива при А. Неновъ и го приканва къмъ редъ)

Г. Неновъ! Предупреждавамъ Ви, че ако не престанете да говорите, ще искамъ наказанието Ви.

А. Неновъ (раб): Азъ протестирамъ противъ това, че не ми се дава думата!

А. Бояджиевъ (раб): Ние протестираме! Долу убийцитѣ на народното студентство! (Глъчка)

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Моля, г-да!

Постѣпило е още едно питане — отъ ловчанския народенъ представител г. д-ръ Георги Димитровъ до г. министра на народното просвѣщение, съ което го пита: известно ли му е за станалото днесъ и по чие нареждане става то; съвѣстимо ли е то съ достойнството и званието на единъ професоръ — касае се за г. проф. Цанковъ — и какви мѣрки смѣта да вземе той, за да се осигурятъ спокойнитѣ занятия на българското студентство, което трѣбва да бжде съвѣстна на нашия народъ и, безспорно, утрешнитѣ факторъ въ страната?

Това питане ще бжде изпратено на г. министра на народното просвѣщение, за да даде нужния отговоръ.

Д-ръ И. Бешковъ (з): Г. председателю! Искамъ думата преди дневния редъ.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Имате думата.

Д-ръ И. Бешковъ (з): Г. г. народни представители! Предъ видъ на туй, че въпросътъ, който засѣгамъ въ моето питане, е много важенъ и че и сега още не стихватъ борбитѣ между полицантѣ и студентитѣ и понеже г. министърътъ на вътрешнитѣ работи го нѣма тукъ, азъ моля почитаемото бюро да помоли г. министра на вътрешнитѣ работи да отговори утре на моето питане.

Отъ земледѣлцитѣ и работничитѣ: Днесъ, днесъ!

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Бюрото взема актъ отъ Вашето желание.

Министъръ С. Стефановъ: Г. министърътъ на вътрешнитѣ работи следъ нѣколко минути ще бжде тукъ.

Отъ земледѣлцитѣ: Сега, сега да отговори.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Г. министърътъ на вътрешнитѣ работи ще дойде следъ нѣколко минути и, ако е готовъ, ще отговори веднага на питането.

Д-ръ Г. М. Димитровъ (з): Г. председателю! Азъ сѣщо правя единъ апелъ къмъ Васъ: и на моето питане, което е въ връзка съ питането на моя колега г. д-ръ Бешковъ, да бѣде отговорено, ако не днесъ, . . .

Отъ земледѣлцитѣ и работницитѣ: Днесъ, днесъ!

Д-ръ Г. М. Димитровъ (з): . . . то най-късно утре, за да се даде едно окончателно разрешение на този голѣмъ въпросъ.

А. Бояджиевъ (раб): Ние искаме веднага да се даде нареждане полицията да престане да бие народното студентство.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Мога да ви съобща, че г. министърътъ на народното просвѣщение е въ конференция съ представители на професорското тѣло, занимаватъ се съ този въпросъ и въротно най-късно утре ще ви даде решителенъ отговоръ на питането.

Д-ръ Г. М. Димитровъ (з): Толкозъ по-добре.

А. Бояджиевъ (раб): Ние искаме сега да се дръпне полицията и да престане да бие студентитѣ.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Пристъпваме къмъ първа точка отъ дневния редъ: второ четене законопроекта за измѣнение и допълнение на закона за акцизитѣ и патентовия сборъ върху питиетата и закона за облагане материалитѣ, отъ които се вари ракия — продължение разискванията.

Има думата докладчикътъ г. Никола Йотовъ:

Докладчикъ Н. Йотовъ (з): (Чете)

„§ 6. Алинея втора на чл. 47 отъ закона за акцизитѣ и патентовия сборъ върху питиетата се допълва така: „за срокъ отъ 3 до 6 месеци съ окончателна заповѣдъ на министра на финанситѣ, който се издава следъ съставянето на акта. Освенъ това същитѣ се наказватъ и съ глоба по чл. 136 отъ сѣщия законъ.“

Председателстващъ Н. Шоповъ: Тия отъ г. г. народнитѣ представители, които присматъ § 6 така, както се прочете отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Н. Йотовъ (з): (Чете)

„§ 7. Следъ чл. 135 на сѣщия законъ, буква р, се прибавя новъ чл. 135, буква с:

Органъ на данъчната или общинската властъ, който не запечата казана, съгласно алинея втора отъ § 3 отъ настоящия законъ, се наказва съ глоба отъ 500 до 2,000 л., независимо отъ отговорноститѣ по общия наказателенъ законъ.

Който снесе печата или пломбата отъ казана за ракия, се наказва съ глоба до 500 л., а за алабонци-дестилатори — съ 5,000 л. глоба, независимо отъ отговорността по общия наказателенъ законъ.

Който вари ракия и спиртъ отъ материали, необявени и неизмѣрени, се наказва съ глоба, равна на тройния размѣръ отъ припадация се акцизъ; заловенитѣ материали и ракии се конфискуватъ.“

Въ последната алинея, следъ думата „ракии“, комисията прибави думитѣ: „и спиртъ“.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Никола Пждаревъ.

Н. Пждаревъ (д. сг): Г. г. народни представители! Азъ констатирамъ, че, както въ първоначалния проектъ, така и въ този, който комисията ни поднася, се постановява конфискуването на заловенитѣ материали. Когато въ миналата Камара минаваше измѣнението на чл. 108 отъ закона за акцизитѣ, азъ настоявахъ и молихъ тогавашния министъръ на финанситѣ да се откаже отъ такова законодателство, въ което се постановява конфискация на материали, които не представляватъ сами по себе си вещь, опасна за обществения редъ. Конфискация може да се постанови само за онѣзи предмети, които сами по себе си представляватъ нѣкоя опасностъ и не могатъ да се оставятъ въ кръга на свободното обращение. Когато сега се

постановява конфискация на материали, като тия, предвидени въ законопроекта, нека се знае, че ние прекрѣваме онѣзи права, които конституцията дава на законодателното тѣло. И азъ много съжалявамъ, че и въ тази Камара се прокарва той принципъ на конфискация. Отъ васъ, г. г. народни представители (къмъ мнозинството), азъ очаквахъ да постановите и конфискацията по чл. 108 отъ закона за акцизитѣ да се премахне.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата г. министърътъ на финанситѣ.

Министъръ С. Стефановъ: Г. г. народни представители! На бележката, която прави уважаемиятъ народенъ представителъ г. Пждаревъ, имамъ да отговоря следното. Съ законопроекта за прѣвъ пѣтъ се прокарва единъ новъ принципъ на глобяване при укриване на материали — не фиксирана глоба. За разпечатването на казана е оставена фиксирана глоба, защото това деяние не може да бѣде направено безъ умисълъ. Ето защо азъ настоявамъ глобата по алинея втора на § 7 да остане така, както е предвидена. Фиксиранитѣ глоби отъ 2,000, 5,000 и 20,000 л. по досегашния законъ за укриване на материали, сега се премахватъ и се прокарва единъ новъ принципъ на глобяване: троенъ размѣръ отъ припадация се акцизъ върху укритото количество. И съ това азъ считамъ, че се прави едно голѣмо подобрене въ закона. За престѣпленieto разпечатване на казанъ народното представителство ще се съгласи, че трѣбва да има фиксирана глоба. Иначе значи да засилимъ деморализацията и да не може да се поддържа никакъвъ редъ.

Н. Пждаревъ (д. сг): Въпросътъ е за конфискацията на материалитѣ. Конфискация не бива да се допуска. Както знаете, г. министре, има маса данъкоплатци, които крѣятъ капиталитѣ си и никакви данѣци не ги засѣгатъ.

Министъръ С. Стефановъ: Всичко това е вѣрно.

Н. Пждаревъ (д. сг): За тѣхъ нѣма конфискация. А защо постановявате конфискация на материалитѣ на тѣзи производители?

Министъръ С. Стефановъ: Г. Пждаревъ! Ще се съгласите, че поправката, която внася този законопроектъ по отношение глобитѣ, е колосална.

Н. Пждаревъ (д. сг): Думата ми е, г. министре, че конфискацията на материали, които сами по себе си не представляватъ никаква опасностъ, като принципъ трѣбва да се премахне отъ нашето законодателство. Конфискацията не трѣбва да се предвижда като наказание за нарушение на законитѣ.

Министъръ С. Стефановъ: Ама трѣбва да се прецени отъ какъвъ характеръ е нарушението. Не се касае за гоѣшки, не се касае и за опущения, а се касае за умишлени действия.

Н. Пждаревъ (д. сг): Въ всѣки случай, азъ съмъ длъженъ да обѣрна вниманието Ви, г. министре, безъ да искамъ да измѣнявамъ мнението Ви. Искамъ само да поставя точка върху и-то.

Министъръ С. Стефановъ: Азъ Ви увѣрявамъ, че не мога да се откажа отъ глобата, която е предвидена за разпечатване на казани.

Н. Пждаревъ (д. сг): Азъ говоря за конфискацията на материалитѣ.

Министъръ С. Стефановъ: Вземамъ си бележка и въ комисията този въпросъ ще се обсъди.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Тия отъ г. г. народнитѣ представители, които приематъ § 7 така, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Н. Йотовъ (з): (Чете)

„§ 8. Къмъ чл. 139 на сѣщия законъ се прибавя следната нова алинея:

Противъ нарушителитѣ на настоящия законъ, на закона за облагане материалитѣ, отъ които се вари ракия, и на закона за облагане съ акцизъ вината, може да се възбужда преследване, ако отъ извършване на нарушението не се е изминало повече отъ една година. Възбуденитѣ въ

тоя срокъ преследвания не подлежатъ на прекратяване по процесуална давностъ“.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Които приематъ § 8 така, както се докладва, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Н. Йотовъ (з): (Чете)

„§ 9. Къмъ чл. 140 на сѣщия законъ се прибавя следната нова алинея:

Ако по известенъ актъ данъчниятъ началникъ намира, че не следва да се издаде наказателно постановление или наказателна заповѣдъ, дълженъ е да го представи въ Министерството на финанситъ за оставяне безъ движение“.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Никола Пждаревъ.

Н. Пждаревъ (д. сг): Азъ бихъ молилъ г. министра да се съгласи редакцията на този членъ да се измѣни. Актътъ трѣбва да се изпрати въ Министерството на финанситъ не за да се остави безъ движение, но за да се произнесе министерството трѣбва ли да се остави безъ движение. Предлагамъ това, г. г. народни представители, защото много пѣти данъчнитъ началници, които сѣ едни служители, които трѣбва да държатъ смѣтка за мѣстото си, може да се повлияятъ и да дадатъ мнение за известенъ актъ да бѣде обезсилень и да не се издава постановление противъ нарушителя, т. е. да се прекрати препискания. Ако се препраща актътъ въ Министерството на финанситъ само за да се остави безъ движение, много лесно ще могатъ да бждатъ закриляни много нарушители силни на деня. Ставало е въ миналото, нека да не става за въ бждеще. И азъ моля г. министра на финанситъ редакцията на този параграфъ да се измѣни въ смисълъ, Министерството на финанситъ да се произнася, трѣбва ли да се остави безъ движение актътъ. Нека отъ по-високитъ мѣста да се поеме отговорностъ въ такива случаи.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Асенъ Буковъ.

А. Буковъ (з): Г. г. народни представители! Азъ моля г. министра да се съгласи, щото преди § 9 да се постави новъ параграфъ, за да се избѣгнатъ много нарушения, които сега ставатъ. На името на наемателъ или на името на нѣкое друго лице се изважда патентъ за правоварене на спиртъ. Прави злоупотребления собственикътъ на спиртната фабрика, но се подвежда подъ отговорностъ наемателътъ, който нѣма нищо. Такъвъ случай имаше съ единъ руснакъ наемателъ, който отива да излежава наказанието си, защото никаква глоба не може да се събере отъ него.

Затова моля г. министра на финанситъ да се съгласи да се вмъкне преди § 9 новъ параграфъ, съ следната редакция: (Чете) „Къмъ таблица II на закона се прибавя забележка: съ патентъ за правоварене на спиртъ могатъ да се снабдяватъ само собственицитъ на спиртнитъ фабрики. Наемателитъ представятъ гаранция въ размѣръ на 1/10 отъ акциза на годишния капацитетъ на фабриката“.

Предлагамъ това, за да не може занаяпредъ хора съ излежаване на една година затворъ да създаватъ блага на десетки други.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата г. министърътъ на финанситъ.

Министъръ С. Стефановъ: Г. г. народни представители! Бележката, която прави г. Пждаревъ, е напълно възприемлива. Това е въпросъ на редакция. Мисълта на комисията бѣше именно тази, когато се обсъждаше това нововъведение, което досега го нѣмаше. Вземамъ подъ внимание вашата бележка, г. Пждаревъ, и въ комисията ще се поправи редакцията на параграфа.

Приемамъ и предложението на г. Буковъ да се препрати въ комисията.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Които приематъ § 9, както се докладва, при декларацията на г. министра на финанситъ, че направенитъ предложения ще се иматъ предъ видъ отъ комисията, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Н. Йотовъ (з): (Чете)

„§ 10. Къмъ забележката на таблица X се прибавя следната нова алинея:

Фабрики, които произвеждатъ растителни масла съ екстракция посрѣдствомъ бензинъ или други срѣдства, пла-

щатъ тримесеченъ абонаментъ върху общата вмѣстимостъ на екстракторитъ, съ които работятъ, безъ да се приспада каквото и да било, по 200 л. златни на кубически метъръ.

Фабрицитъ и работилницитъ, които изработватъ растителни масла чрезъ пресуване и тахънъ, плащатъ тоже тримесеченъ абонаментъ, изчисленъ споредъ таблица X на закона за акцизитъ и патентовия сборъ върху питиетата. Тѣзи разпоредби не се отнасятъ до фабрицитъ, които варятъ розово масло и мента мичамъ“.

Въ третия редъ на алинея първа има една печатна грѣшка. Напечатано е „тримесеченъ абонаментъ“, а трѣбва да бѣде „шестмесеченъ абонаментъ“.

Въ втората алинея, втория редъ, думата „тоже“ се заличава, а въ третия редъ, следъ думата „изчисленъ“ се прибавятъ думитъ „наполовина отъ шестмесечния“.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Асенъ Буковъ.

А. Буковъ (з): Г. г. народни представители! Азъ мисля, че за да се ограничи контрабандата, трѣбва да се вмъкне единъ новъ параграфъ преди § 10. Най-голѣма контрабанда се върши тамъ, кждето производството е непосредствено до консоматора. Съществуването на модерни казани въ София, за произвеждане спиртъ съ крепкост надъ 70°, сѣ единъ източникъ на голѣма контрабанда. Затова азъ моля г. министра да се съгласи да се приеме единъ новъ параграфъ, . . .

Министъръ С. Стефановъ: Кжде?

А. Буковъ (з): . . . преди § 10, или пъкъ като първа алинея на § 10, който да има следното съдържание: „Къмъ таблица 4 на закона да се прибави забележка: модерни казани съ прекъснатото и непрекъснатото действие, които произвеждатъ ракия съ крепкост надъ 70°, да не се допускатъ въ лозарски и овощарски центрове“. По този начинъ контрабандата ще се избѣгне. Това се отнася специално за София, кждето съ дамаджани се продаватъ десетки хиляди килограми спиртъ, безъ да плащатъ акцизъ, и маса чиновници сѣ корумпирани — направили сѣ си 3-етажни и 5-етажни къщи.

Министъръ С. Стефановъ: Знамъ.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Иванъ Дуковъ.

И. Дуковъ (з): Г. народни представители! Азъ искамъ да подкрепя предложението на г. Асенъ Буковъ, а именно въ непроезводителнитъ центрове да не се позволява съществуването на дестилатори за спиртъ, съ крепкост надъ 70°. Въ София става най-голѣмата контрабанда. Търговцитъ, които продаватъ на едро и на дребно вино, докарватъ вино тукъ, въ София, което го минаватъ въ разходъ, че е продадено, а въ сѣщностъ тѣ го изваряватъ на спиртъ, безъ да плащатъ никакъвъ допълнителенъ акцизъ на държавата. По този начинъ се прави конкуренция на производителитъ въ производителнитъ центрове и отъ търговцитъ въ София които произвеждатъ спиртъ. Производителитъ долу, които изваряватъ спиртъ отъ вино, плащатъ акцизъ, защото трѣбва да имъ се издаде преносително свидетелство, за да могатъ да пренесатъ спирга, когато въ София търговцитъ не плащатъ никакъвъ акцизъ, защото продаватъ на дребно, съ дамаджани, спирта, който получаватъ отъ вино, и по такъвъ начинъ ощетяватъ държавата.

Заради туй азъ подкрепямъ предложението на г. Буковъ. Ако то се приеме, държавата ще получи само отъ София 10 милиона лева повече акцизъ, отколкото сега получава.

Н. Пждаревъ (д. сг): За голѣмо съжаление, общественитъ контролъ е по-ефикасенъ отъ служебния!

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Тодоръ Бончевъ.

Т. Бончевъ (д. сг): Г. г. народни представители! По въпроса, който повдига г. Буковъ, се приказва въ финансовата комисия. Г. министърътъ на финанситъ тамъ каза, че въпросътъ нѣкакъ си не е уясненъ, но има желание контрабандата да бѣде ограничена. Азъ желая да привлѣка вниманието на г. министра върху това, че той, ако би желалъ контрабандата да бѣде прекратена, трѣбва да се съгласи съ предложението на г. Буковъ, а именно алабицитъ въ София, които произвеждатъ спиртъ надъ 60°, да бждатъ затворени, защото сѣ така устроени, че улавянето

на контрабандата е невъзможно. Въ София пушат много кумини, има много магазини, има много казани, и не можете да разберете аламбицитъ за какво служат, за спирт ли, за одеколонъ ли, за ракия ли, за сапунъ ли. Независимо отъ това, самитъ собственици на аламбицитъ сѣ продавачи на спиртъ, който сѣ дамаджани по десетина килограми изнасятъ и продаватъ, безъ да плащатъ на държавата акцизъ, когато въ производителнитъ центрове всички, които изваряватъ вино на спиртъ сѣ аламбици, не могатъ да изнесатъ и да продадатъ по контрабанденъ начинъ и единъ килограмъ спиртъ по простата причина, че спиртътъ трѣбва да се изнесе отъ селото сѣ преносително свидетелство, слиза на гара, провѣрява се на гарата отъ нѣколко финансови чиновници и пр. Ето защо, ако искаме да услужимъ на производителъ, трѣбва да се съгласимъ сѣ предложението на г. Буковъ, което ще запуши устата на контрабандиститъ и ще даде възможностъ на производителя да продаде на истинската цена своето производство, защото аламбицитъ въ София, като даватъ възможностъ да се контрабандира, създадохъ и тази аномалия, че понижиха цената на продукта.

Азъ моля народното представителство, ако желае да защити интереситъ на производителитъ, да не позволява въ консомативнитъ центрове да се произвежда спиртъ, както предлага г. Буковъ.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата г. министърътъ на финанситъ.

Министъръ С. Стефановъ: Г. г. народни представители! Повдигнатиятъ тукъ въпросъ за прословутитъ аламбици се разисква доста обширно въ комисията. Действително има нѣщо вѣрно въ всичко това, което се каза тукъ, но въ комисията се смѣташе да не би сѣ една такава мѣрка, каквато се предлага, да се попрѣчи на самото изваряване, защото аламбицитъ въ София сѣ голѣми фабрики, които преваряватъ голѣми количества вина. Понеже въ София гѣ сѣ едновременно и винарски складове, мѣчно може да имъ се направи провѣрка, дали плащатъ акцизъ на всичкия изваренъ спиртъ отъ вино.

Вземамъ бележка отъ това, което се каза. Приемамъ предложението на г. Буковъ да се изпрати въ комисията, тамъ ще се обсъди, ще се прецени и, ако се види, че е умѣстно, ще се вземе подъ внимание и законопроектътъ ще бѣде поправенъ на съответното мѣсто.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представител г. д-ръ Христо Мутафовъ.

Д-ръ Х. Мутафовъ (д): Следъ дъждъ качулка. Азъ искахъ думата преди другитъ оратори. Сега, следъ като се дадохъ обяснения отъ г. министра на финанситъ, излишно е да давамъ обяснение.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Всѣки министъръ може да говори всѣкога, когато иска, и затова дадохъ думата на г. министра преди Васъ.

Д-ръ Х. Мутафовъ (д): Азъ не говоря за г. министра. Трѣбва да отбелязвате кой народенъ представителъ кога е поискалъ думата и да му я давате по реда. Най-после азъ съмъ председателъ на финансовата комисия и мога да дамъ известни обяснения.

Министъръ С. Стефановъ: Нищо, можете пакъ да вземете думата. Вие сте председателъ на комисията и можете да дадете нѣкои обяснения.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Понеже г. Мутафовъ прави въпросъ, давамъ следнитъ обяснения: Г. Мутафовъ е записанъ въ списъка на ораторитъ следъ г. Бончевъ. Съгласно правилника, всѣки министъръ има право да взема думата, когато пожелае, и, по силата на това постановление на правилника, г. министърътъ взе думата следъ г. Бончевъ.

Имате думата, г. Мутафовъ.

Д-ръ Х. Мутафовъ (д): Азъ искамъ да обясня две обстоятелства. Преди всичко смѣтамъ, че неправилно се волятъ дебатитъ. Г. председателътъ знае, че се докладва § 10 и по него трѣбваше да ставатъ дебати. По § 10, обаче, който г. докладчикътъ докладва, не се дебатира, а се почнаха дебати по въпроса, който г. Буковъ повдигна още вчера при дебатирането на § 4 или § 5. Така че азъ мисля, че е правилно да се говори сега по § 10. Ако се иска новъ параграфъ, той трѣбва да се предложи и да го разискваме.

А. Буковъ (з): Новъ параграфъ искамъ.

Д-ръ Х. Мутафовъ (д): По § 10 искамъ да направя следната бележка. По недоглеждане сѣ станали нѣкои опущения въ редакцията на тоя параграфъ, които ще трѣбва да се коригиратъ сѣ съгласието на г. докладчика и на г. министра. И вчера се изтъкнаха нѣкои промѣни, които трѣбва да се направятъ.

Въ алинея първа на § 10 се казва: (Чете) „Фабрики, които произвеждатъ растителни масла сѣ екстракция, посредствомъ бензинъ или други сръдства, плащатъ шестмесеченъ абонаментъ върху общата вмѣстимостъ на екстракторитъ, сѣ които работятъ“ и т. н. А алинея втора гласи: (Чете) „Фабрицитъ и работилницитъ, които изработватъ растителни масла чрезъ пресуване и тахнѣ, плащатъ тоже тримесеченъ абонаментъ“, . . .

Докладчикъ Н. Йотовъ (з): Думата „тоже“ се зачерква.

Министъръ С. Стефановъ: Зачерква се.

Д-ръ Х. Мутафовъ (д): Тая дума е излишна. — . . . „изчисленъ споредъ таблица Х“ . . .

Думата „тримесеченъ“, въ алинея първа, се замѣни сѣ думата „шестмесеченъ“, защото въ таблицата се говори за шестмесеченъ абонаментъ. Би трѣбвало да се направи поправка и въ редакцията на алинея втора, като се каже, че абонаментътъ, плащанъ на 3 месеци, се плаща въ размѣръ на половината отъ шестмесечния, изчисленъ по таблица Х.

Докладчикъ Н. Йотовъ (з): Тази формула прочетохъ и азъ: „наполовина отъ шестмесечния“.

Министъръ С. Стефановъ: Така го прочете г. докладчикътъ.

Д-ръ Х. Мутафовъ (д): Що се отнася до въпроса, повдигнатъ отъ преждеговорившия, имамъ да съобщя следното.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Пардонъ, г. Мутафовъ. По първия въпросъ съгласни ли сте сѣ прибавката, която съобщи г. докладчикътъ?

Д-ръ Х. Мутафовъ (д): Съгласенъ съмъ. Нѣма разлика между моята бележка и докладваното отъ него.

По втория въпросъ — за контрабандата — ще кажа следното.

Г. г. народни представители, не искамъ да вземамъ никого подъ протекция, подъ защита, но въ финансовата комисия имамъ случай да изтъкна единъ фразантенъ, твърде скандаленъ фактъ, който съмъ принуденъ да изнеса и предъ народното представителство. Като е въпросъ за контрабандата, която се упражнява повече или по-малко въ различни краища, трѣбва да знаемъ, че тя не може да се премахне сѣ настоящия законъ. Имамъ официални данни отъ Министерството на финанситъ за акциза, който е платенъ презъ 1929/1930 г. върху материали, отъ които се вари ракия. И за чудо, въ графата „вина, отъ които се вари ракия“, презъ 1929 г. е платенъ акцизъ върху 90.000 литри, а за 1930 г. е платенъ акцизъ само върху 42.000 литри вино, което е преварено на ракия. Тоя фактъ самъ по себе си говори много. Той е фразантенъ за цѣла България.

И. Дуковъ (з): Имало е контрабанда, когато акцизътъ е билъ по-високъ. Но сега, когато акцизътъ ще бѣде по-низъкъ, нѣма да има контрабанда.

Д-ръ Х. Мутафовъ (д): Когато става въпросъ за контрабандата, трѣбва да се знае, че тя сѣществува въ цѣла България. Защото, за срамъ на България, само за 42.000 литри вино, изварено въ ракия, е платенъ акцизътъ презъ цѣла една година. Тоя фактъ не говори ли достатъчно?

Т. Бончевъ (д. сг): Запушете софийскитъ казани.

Д-ръ Х. Мутафовъ (д): Тоя фактъ е значителенъ, и азъ затуй го изнасямъ тукъ. Азъ смѣтамъ, че сѣ настоящия законъ нѣма защо да искаме да правимъ такава регламентация, каквато не е желателна въ случая. Ние трѣбва да преследваме контрабандата, където и да става тя, безразлично дали е въ София, дали е въ Сухиндолъ, въ Бургазъ или въ Пазарджикъ.

Т. Бончевъ (д. сг): Безспорно.

А. Буковъ (з): Въ София не можете да ги хванете.

Министъръ С. Стефановъ: Кажете за шесттѣ аламбици въ Сухиндолъ.

Д-ръ Х. Мутафовъ (д): Тамъ сж 6 аламбицитѣ, но произвеждатъ шестъ пжти повече спиртъ, отъ за колкото плащатъ акцизъ.

Т. Бончевъ (д. сг): А колко сж въ София?

Д-ръ Х. Мутафовъ (д): Цѣлъ скандалъ е въ цѣла България да платятъ акцизъ само за 42.000 литри вино.

Т. Бончевъ (д. сг): Колко плаща София?

Д-ръ Х. Мутафовъ (д): Този скандалъ не е само за единъ пунктъ, а за цѣла България. Ние не можемъ да правимъ разлика между консомативни и неконсомативни центрове.

А. Буковъ (з): Въ Сухиндолъ ще хванемъ контрабандата, но въ София не можемъ да я хванемъ.

Т. Бончевъ (д. сг): Съ тоя законъ трѣбва да облекчимъ производителитѣ, а не контрабандиститѣ. Нашитѣ селяни никога не контрабандиратъ. Недейте ги обижда. Не можемъ да настрѣчваме браконьеритѣ, Контрабандата става повече въ София.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: (Звъни) Нѣмате думата, г. Бончевъ.

Т. Бончевъ (д. сг): Е, нѣмамъ думата! Чухъ, че нѣмамъ думата. (Смѣхъ)

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Изпълнявайте правилника.

Министъръ С. Стефановъ: (Къмъ Т. Бончевъ) Напраздно се горещите.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Г. Буковъ! Съгласни ли сте да бжде изпратено Вашето предложение въ комисията?

А. Буковъ (з): Съгласенъ съмъ.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Които приематъ § 10 така, както се прочете отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата народниятъ представителъ г. Асенъ Буковъ.

А. Буковъ (з): Преди да се докладва § 11, искамъ да обърна вниманието на народното представителство на следното. Тукъ въ София се прави гроздоберъ — донася се грозде въ София и се правятъ тукъ вина, а следъ това почватъ да изкарватъ отъ джибритъ колкото си искатъ пития. Защо? Защото за вината, които идатъ отъ зънъ, се плаща акцизъ и за превозъ, а за гроздето, което се донася тукъ, само превозъ. За софийската вода се плаща 10 л. за кубикъ и тукашнитѣ търговци конкуриратъ производителитѣ. Ето защо азъ моля следъ § 10 да се вмѣкне следниятъ новъ параграфъ: „Къмъ чл. 107 се прибавя забележка: Гроздоберъ се позволява само въ производствени лозарски центрове“. Правене на вина въ София да нѣма.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Никола Пждаревъ.

Н. Пждаревъ (д. сг): Ще обърна вниманието на г. министра върху следното обстоятелство. Това намаление на акциза дохожда малко късно. Мнозина производители-лозари, макаръ и да знаеха и да очакваха намалението на акциза, сж били принудени да извършатъ продажби на свои материали и да внесатъ на хазната по 85 ст. за литъръ вино акцизъ. Азъ моля въ законопроекта да се предвиди постановление, че платениятъ въ по-голямъ размѣръ акцизъ се прихваща на производителя за общото количество материали, които има, а ако е надплатилъ, да му се върне. Това постановление е справедливо, защото самиятъ смисълъ на законопроекта е да се облекчатъ производителитѣ.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): По-право да се каже: платениятъ досега акцизъ ще се смѣта като депозитъ, отъ

който ще се плащатъ понататъкъ, съгласно съ този законъ, акцизитѣ.

Н. Пждаревъ (д. сг): А ако е надплатилъ, да му се върнатъ.

Ж. Маджаровъ (з): Г. министъръ-председателю! Когато разискваме тукъ за акциза, вънъ е станало арена на сѣчь отъ полицията. Погледнете и ще видите.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): Вие ходите да ги водите.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Недейте да алармираме повече, отколкото трѣбва.

Ж. Маджаровъ (з): Съ очитѣ си видѣхъ.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Тия нещастни събития, които ставатъ, или ще ги посрѣщаме съ хладнокървие и разумъ, или иначе, ако искате много да се дразните, работитѣ могатъ да дойдатъ до по-нежелателенъ край. Азъ нѣма да се спирамъ на днешната случка. Утре ще имаме случай да говоримъ по-подробно. За тѣзи случаи азъ най-много съжалявамъ, защото не желая, особено съ учащата младежъ, да се случватъ такива кръвопролития. Обаче днесъ е заповѣдано да се взематъ мѣрки, да се охрани Народното събрание, защото не може предъ него да се събиратъ тълпи отъ хиляди хора да прѣчатъ на работата ни. Отдѣли се мѣсто, тамъ да се събере младежътъ, да си изкажатъ протеста — никой нѣма да ги закача — и следъ туй всички да се разотидатъ мирно и тихо. Въ това се състонъ въпросътъ. Мене ме предупредиха и азъ казахъ на г. министра на вътрешнитѣ работи да излѣзе вънка и да каже на хората, като си свършатъ протеста, да се разотидатъ.

А. Бояджиевъ (раб): Но сега полицията е стреляла и има ранени и убити въ градината насреща.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Нѣма ранени и убити. Азъ съ тѣзи аларми съмъ бактисалъ отъ тази сутринъ.

А. Бояджиевъ (раб): Съ очитѣ си видѣхъ.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Или ще се разбере въ тая страна, че ще има редъ. Азъ съжалявамъ за станалото, но провокаторитѣ въ тая страна, които и да сж, всичкитѣ до единъ ще уловя. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството и сговориститѣ) Отъ кждето щатъ да сж тѣ — отъ тукъ (Сочи лѣвицата), отъ тамъ (Сочи центъра), или отъ тукъ (Сочи дѣсницата) провокаторитѣ въ тая страна, които искатъ да нарушатъ реда и да се лѣе кръвъ, ще си намѣрятъ заслуженото. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството и сговориститѣ) Азъ нѣмамъ време да давамъ ухо на провокации.

Нѣкой отъ земледѣлцитѣ: Данаиловъ бѣше тамъ.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): Това е голѣма лъжа! (Възржения отъ земледѣлцитѣ)

Председателствуващъ Н. Шоповъ: (Звъни)

Н. Пждаревъ (д. сг): Г. г. народни представители! Нашето население е повече заинтересовано отъ бързото прокарване на законопроекта за измѣнение закона за акцизѣ, отколкото отъ тия разпривии, които ставатъ въ София. И азъ ви моля да се отдадемъ на работата, която сме повикани да вършимъ, а не да се отдаваме на такива аларми.

Азъ моля г. министра за следното. Това, което е събрано въ повече отъ производителитѣ, които сж плащали по 85 ст. акцизъ на продаденото отъ тѣхъ вино, когато, по закона за тази реколта акцизътъ е 30 ст., нека надвнесената сума имъ се прихване за бждеще количество вино, което ще продадатъ, или пѣкъ, ако сж надвишили всичкия акцизъ, който ще трѣбва да платятъ, да имъ се върне надвзетото. Това трѣбва изрично да се каже въ закона.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата г. министърътъ на финанситѣ.

Министъръ С. Стефановъ: Тази е мисълъта и на законопроекта, само че ще трѣбва редакционно да се поправи, за да бжде ясно това, което той казва.

Докладчикъ Н. Йотовъ (з): Съ наредбата ще се поясни.

Н. Пждаревъ (д. сг): Не.

Министъръ С. Стефановъ: Въ законопроекта се говори навсѣкжде: реколта 1931 г., реколта 1931 г., реколта 1931 г., но това ще се поясни въ наредбата.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Тодоръ Бончевъ.

Т. Бончевъ (д. сг): Г. г. народни представители! Повдига се единъ важенъ въпросъ съ предложението на г. Букова. Ние онзи денъ информирахме г. председателя на финансовата комисия и цѣлата финансова комисия съ това искане и подчертахме дебело — и се обосновахме — че желанието ни е да се забрани направата на вина въ София или въ консомативните центрове, изхождайки отъ желанието да подпомогнемъ и фиска, и производителя, и се обосновахме.

Много търговци идватъ въ производителните центрове въ Северна и Южна България, закупуватъ грамадни количества грозде, донасятъ го смачкано въ София, турятъ го въ своите магазини и презъ цѣлата година правятъ вино. Отъ малко захаръ, джибри, които ферментиратъ, и вода правятъ вино. Никой не може да пресѣче тая контрабанда — подчертавамъ това, както го подчертахъ и одеве по въпроса за алабицитъ — поради практиката, че тѣзи търговци сѣдновременно и продавачи на дребно. Турятъ въ избата си 500, 2.000, 3.000 кгр. вино и цѣла година точатъ вино отъ тази изба. Винаги бѣчвитъ сѣ пълни! Азъ съмъ човѣкъ, който най-добре познавамъ тая материя. Ако се има желание да се провѣри отъ финансовитъ власти въ София, ще се види, че това, което приказвамъ, не е лъжа, а — истина.

Молбата ми е — защото този законъ може да свари и идущата година гроздобера — г. министърътъ на финанситъ да се съгласи, щото този въпросъ въ комисията да бѣде обмисленъ, и не отъ желание да запазимъ нѣкого. Азъ заявявамъ — като съ това отговарямъ на думитъ на г. Мутафова — че ние въ селата можемъ да откраднемъ и да не откраднемъ, но на тия, които много крадатъ, грѣбва да имъ бѣде отсѣчена възможността да крадатъ. Който тази водата, може да се измокри, но тия, които ходятъ въ София съ галопи, не бива да се мокрятъ — не бива да крадатъ отъ държавата. Ние можемъ да си откраднемъ, за да срѣбнемъ отъ нашитъ си вина и ракии, защото тѣ сѣ наши, но не може нѣколко души търговци въ София да изсмукватъ потъта на българския производител и да продаватъ контрабандирано вино по 25 л. килограмътъ. Това е гнусотия, това е мърсотия, и Българскиятъ парламентъ, въ който преобладаватъ селяци, трѣбва да я отсѣче!

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата г. министърътъ на финанситъ.

Министъръ С. Стефановъ: Въпросътъ, който се повдига отъ г. Букова и отъ г. преждеговорившия, се разисква на цѣло и нашироко въ комисията. Тамъ азъ не си дадохъ съгласието да се възприеме напълно това, което се иска, защото имамъ опасението — не че съмъ противъ тѣзи изображения, не че тѣ не сѣ правилни — че ако въ София, който е голѣмъ консомативенъ центъръ, кѣдето се чонася толкова много грозде по време на реколтата, забранимъ вноса на грозде и приготвението на вино, дали нѣма да злопоставимъ производителитъ въ лозарскитъ центрове, кѣдето може да нѣма достатъчно сѣдове, за да могатъ въ една седмица, когато става гроздоберътъ, да прибератъ гроздето и да накараме въ такъвъ случай софийскитъ търговци да отиватъ въ тѣзи производителни центрове, да купуватъ готово вино. Азъ нѣмамъ нищо противъ да се приеме това предложение, но, доколкото и азъ познавамъ положението, трахувамъ се, ако биха се оставили софийскитъ търговци да отиватъ въ Пазарджишкия и Кричимския райони да купуватъ отъ тамъ вино, дали, както казахъ, въ тѣзи райони иматъ достатъчно сѣдове, за да прибератъ гроздето веднага, и единъ такъвъ режимъ да не би да бѣде въ вреда за производителитъ. Ето защо азъ оставихъ въпроса да се обсъди въ пленума при второто четене на законопроекта. Ако отъ всички онѣзи, които представляватъ лозарскитъ центрове, се признае, че нѣма да се злопоставятъ производителитъ, азъ давамъ съгласието си да се вмъкне тази поправка въ законопроекта.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Александъръ Радоловъ.

А. Радоловъ (з): Г. г. народни представители. Г. министърътъ мисли, че . . .

А. Бояджиевъ (раб): Г. председателю! Две думи. Да се преустанови заседанието, понеже . . .

Отъ мнозинството: Нѣмате думата.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: (Звъни) Седнете си на мѣстото, г. Бояджиевъ. (Тропане отъ мнозинството)

А. Бояджиевъ (раб): . . . вънъ, предъ Народното събрание, . . .

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: (Къмъ работниците) Недейте отива вие въ тѣпата, защото всички ще ви арестувамъ.

С. Мошановъ (д. сг): (Къмъ работниците) Три пѣти излизате навнѣнъ.

П. Напетовъ (раб): Оттеглете полицията! Недейте провокира хората!

А. Николаевъ (з): (Сочи работниците) Тѣ сѣ провокаторитъ, г. министъръ-председателю, тѣ провокиратъ.

С. Мошановъ (д. сг): Въ тоя моментъ тѣлитъ се вадятъ отъ комунистическия депутатъ Георги Костовъ.

П. Напетовъ (раб): (Възразява)

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Г. Напетовъ! Недейте ходи въ тѣпата! Стойте си тукъ, защото азъ не отговарямъ за последицитъ, ако вие отивате да насѣсквате тѣпата. Стойте си тукъ!

А. Николаевъ (з): Ако напустнатъ заседанието, повече да не влѣзатъ въ Парламента, защото тѣ провокиратъ!

М. Дилиановъ (з): (Възразява) (Пререкания между земледѣлци и сговористи)

И. Симеоновъ (д): (Къмъ работниците) Вие подстрекавате тѣпата! Подстрекатели не искаме тукъ! Отъ васъ видѣхъ подстрекатели тамъ!

П. Напетовъ (раб): Какво търси полицията въ Университета? Вие пращате полицията тамъ. Ако не я пращате, нѣма да има нищо. (Голѣма глъчка)

Председателствуващъ Н. Шоповъ: (Звъни) Г. Напетовъ! Предупреждавамъ Ви да си седнете на мѣстото

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Моля ви да запазите спокойствие две минути да свършимъ съ законопроекта.

Г. Напетовъ! Азъ пакъ предупреждавамъ вашата група да седи тукъ вътрѣ. Недейте отива въ тѣпата вънъ, защото ще поемете отговорности, за които нѣма да считате мене, че съмъ виновенъ. Откровено ви казвамъ това. Стойте си тукъ! (Възразения отъ работниците)

Председателствуващъ Н. Шоповъ: (Звъни) Моля, тишина, г-да.

Г. Радоловъ! Имате думата.

П. Напетовъ (раб): Въ знакъ на протестъ, ние напускаме за 5 минути заседанието. (Работническата парламентарна група напуска залата. Глъчка)

П. Н. Даскаловъ (нац. л): Асенъ Бояджиевъ водѣше тѣпата. (Пререкания между М. Дилиановъ и други земледѣлци)

М. Дилиановъ (з): Провокира онзи, който още стои въ Университета! (Глъчка)

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Г. г. народни представители! При това състояние на духоветъ, съобщавамъ Ви, че не съмъ повече въ положение да председателствувамъ това заседание.

Отъ мнозинството: Ще продължава заседанието.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Нѣмамъ повече гласъ. Моля, пазете тишина!

Има думата народниятъ представителъ г. Александъръ Радоловъ.

А. Радолов (з): Г. г. народни представители! Г. министърът не се противопостави на предложението да се въмъкне въ законопроекта новъ § 11, но казва, дали съ това нѣма да се напакости на производителитѣ.

Министъръ С. Стефановъ: Изказвамъ опасение.

А. Радолов (з): Азъ мога да ви увѣря, че на производителитѣ нѣма да се напакости абсолютно въ нищо, защото добриятъ винарь, който и да бѣде той, не донася 100, 200, 300, 500 кгр. грозде въ София, за да го прави на вино, а пренася своитѣ сѣдове съ единъ или нѣколко вагони на мѣстото, където е гроздето, и тамъ си прави виното и следъ това го пренася въ София. Това се практикува абсолютно отъ всички винари.

Министъръ С. Стефановъ: Думата ми е за Пазарджишко, г. Радоловъ.

А. Радолов (з): Сѣщото е и въ Пазарджишко. — Софийскиятъ търговецъ, софийскиятъ винарь, който иска да бѣде почтенъ търговецъ и добросѣвѣстенъ винарь, има по-голямъ интересъ да си пренесе сѣдоветѣ на мѣстото, където той закупува гроздето и тамъ го налива, отколкото да купува отъ тамъ гроздето и да го донася тукъ.

Затоа моля ви, съгласете се съ това предложение, защото то е въ интереса на производителитѣ. Може би само нѣкои производители, отъ близки села, да бѣдатъ обществени, но голѣмиятъ интересъ на производителитѣ на грозде въ страната е да не се произвежда вино въ центъръ, където нито край него, нито близко до него има каквито и да било лозя, както е София.

Каза се много право, че онѣзи, които донасятъ грозде тукъ, въ София, за да правятъ вино, тѣ не донасятъ гроздето съ целъ да правятъ отъ него доброкачествени вина и да правятъ въобще вина, съ които могатъ по качество да конкуриратъ, а го донасятъ съ целъ за контрабанда. Защото, както нѣкои и по-рано споменаха, въ София има много дълбоки изби, има много сръдства, има много уреди, има много специалисти, които могатъ да ви произведатъ отъ всичко вино, даже и безъ грозде, или съ едно малко количество грозде, което ще се донесе, да произведатъ едно голѣмо количество вино.

Затоа азъ ви моля, г. министри, съгласете се този новъ § 11 да се въмъкне въ законопроекта, съ което само ще се защитятъ интереситѣ на производителитѣ.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Г. Буковъ! Поддържате ли предложението си?

А. Буковъ (з): Да.

Министъръ С. Стефановъ: Азъ направихъ декларация, че приемамъ предложението, но да отиде въ комисията.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Г. Буковъ! При тази декларация на г. министра на финанситѣ, нѣма да гласувамъ предложението.

А. Буковъ (з): Съгласенъ съмъ.

Докладчикъ Н. Йотовъ (з): (Чете)

„§ 11. Настоящиятъ законъ отмѣнява всички закони, постановления и наредби, които му противоречатъ“.

Подпредседателъ: **Н. ШОПОВЪ**

Комисията изхвърля думата „постановления“.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Които отъ г. г. народнитѣ представители приематъ § 11, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. Има думата г. министъръ-председателъ.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Азъ бихъ молилъ да се съгласите да приемемъ сега, безъ дебати, на първо четене законопроекта за отпущане народна пенсия на семейството на починалия бившъ министъръ Кирилъ Павловъ, отъ с. Александрово, Ловчанско, и да отиде въ комисията.

Предлагамъ сѣщо, следъ като гласувате този законопроектъ на първо четене, да вдигнемъ заседанието, като на първо мѣсто въ дневния редъ за утрешното заседание бѣде: второ четене законопроекта за амнистия на нѣкои нарушения — продължение разискванията.

А. Радолов (з): Г. министри! Азъ бихъ молилъ само едно. Нека се има предъ видъ отъ Народното събрание, че въ комисията може да се разшири законопроектътъ и за семействата на други пострадали бивши министри. Останали сѣ безъ пенсия семействата още на двама бивши министри.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Нека сега се приеме законопроектътъ на първо четене, а като отиде въ комисията, тамъ ще се обсъди въпросътъ.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Пристапваме къмъ точка втора отъ дневния редъ — първо четене законопроекта за отпущане народна пенсия на семейството на починалия бившъ министъръ Кирилъ Павловъ, отъ с. Александрово, Ловчанско.

Които приематъ на първо четене законопроекта за . . .

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): Трѣбва да се прочете законопроектътъ, г. председателю!

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Да се смѣтне, че е прочетенъ на първо четене.

(За текста на законопроекта и мотивитѣ къмъ него — вж. прил. Т. I, № 16)

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Които приематъ, безъ дебати, на първо четене законопроекта за отпущане народна пенсия на семейството на починалия бившъ министъръ Кирилъ Павловъ, отъ с. Александрово, Ловчанско, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. Които приематъ предложението на г. министъръ-председателя, да вдигнемъ сега заседанието и следващото заседание да бѣде утре, съ дневенъ редъ:

1. Второ четене законопроекта за амнистия на нѣкои нарушения — продължение разискванията;

2. Първо четене законопроекта за прибавяне нова алинея къмъ чл. 321 отъ закона за народното просвѣщение;

3. Докладъ на комисията по провѣрка на изборитѣ — разискване по избора въ Кошукавската избирателна околия, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Вдигамъ заседанието.

(Вдигнато въ 17 ч. и 47 м.)

Секретари: { **П. ПОПИВАНОВЪ**
 { **ИВ. ВЕЛЧЕВЪ**

Началникъ на Стенографското отдѣление: **Д. АНТОНОВЪ**